

K Ö N Y V É S Z E T .

Anakreoni dalok. Fordította *Bedőhízi János.* Marosvásárhelytt. Csiki L. 1886. (8-r. 80 l.) 1 frt 20 kr.

Arany, Jána. Toldi od —. Preložil S. Bodicky. Patriénost riadnych údov na rok 1886.) Budapest, 1886, (8-r. 79 l.)

Baritiu Octaviu, Grammatica limbei magiare cursu teoreticu si practicu pentru clasile gimnasiali inferiori, precum si pentru privati. Editiunea IV. Partea formaria si partea sintactia. Emendata si amplificata. Kolozsvár, Stein. 1886. (8-r. 249 l.) 1 frt.

Beöthy Zsolt. A szépprózai elbeszélés a régi magyar irodalomban. I. köt. Budapest, Akadémia, 1886. (8-r. VIII, 301 l.) 2 frt. — Tartalma: I. Legendák és példák. — II. Historiák és beszédek. — III. Történetek és mesék (Bárócziig). — Név- és tárgymutató.

Bobula János, Pasigrafiai szótár a magyar nyelvhez. Bachmaier A. rendszere szerint szerk. — Budapest, 1886. (16-r. XXVIII + 32 + 121 + 117 l.)

Curtius György görög nyelvtana. (Alaktan.) A Gerth Bernát közreműködésével javított 1f. eredeti kiadást ford. dr. Ábel Jenő. 2. lényegében változatlan kiadás. Budapest, Lampel, 1886. (N. 8-r. 211 l.) 1 frt 20 kr.

Dávid István. Latin olvasó- és gyakorlókönyv, az algymnasium számára. Schultz-Dávid latin nyelvtanához szerkesztve. 3-ik kiadás. Budapest, Lampel, 1887. (N. 8-r. VI, 313, VI l.) 1 frt 20 kr.

— Betűrendes szóalajstrom Dávid István, I—IV. gymnasiumi osztály számára szerkesztett latin olvasó- és gyakorlókönyvéhez. Budapest, Lampel, 1887. (8-r. 40 l.) 36 kr.

Dávid István, Görög nyelvtan. (Alaktan és mondattan.) A gymnasiumok felső osztályai számára. Budapest, Lauffer, 1887. (N. 8-r. VIII, 182 l.) 1 frt 30 kr.

Dávid István. Görög elemi olvasókönyv a gymnasiumok számára. I. rész. Az V. osztály számára. 2-ik teljesen átdolgozott, és elejétől végig a nyelvtanhoz alkalmazott összefüggő olvasmányokkal bővített kiadás. Budapest, Dobrowsky, 1887. (N. 8-r. XII, 144 l.) 90 kr.

Erdélyi muzeum-egylet bölcsélet- nyelv- és történet-tudományi szakosztályának kiadványai. III. köt. 3. füzet, Kolozsvárt, 1886, 209—294. l. — Tartalom: *Brassai Sámuel*, Emlékbeszéd Bolyai Farkas felett. — *Felméri Lajos*, Az élő nyelvek tanítása. — *Török István*, Huszti András. — Szakosztályi értesítő.

Felsmann Josef. Deutsches Lesebuch für Mittelschulen mit deutschen und ungarischen Anmerkungen. I. Theil. 11-te durchgesehene Auflage. Budapest, Lampel. 1887. (8-r. 183, V. l.) 80 kr.

— — Ugyanaz. II. Theil. 7. veränderte Auflage. Budapest, Lampel, 1887. (8-r. 187 l.) 80 kr.

Ferenczi Gyula Homeros philosophiája. Az Iliasból és Odysseából egybeállította s elmékedéseivel kísérte —. Budapest, Hornyánszky V. 1887. (N. 8-r. 241, III l.) 2 frt.

Füredi Ignác. Rendszeres magyar nyelvtan. Antibarbarussal és rokonértelmű szókkal. Polgári iskolák és tanítóképzők használatára, 3-dik bőv. kiadás. Budapest, Lauffer, 1887. (8-r. 144 l.) 60 kr.

Goethe. Faust. Ford. Komáromy Andor. Budapest, Aigner, 1886. (8-r. 234 l.) 2 frt 40 kr.

Goethe, Faust. A tragoedia második része. Fordította, valamint bevezetéssel és commentárokkal ellátta *Dr. Varadi Antal.* Budapest, Hornyánszky V. 1887. (8-r. 65+354 l.) 3 frt.

Gyulai Béla dr. Magyar olvasókönyv. Nyelv- és irálytani feladvá-

nyokkal. II. rész. A közép és polgári iskolák II. osztálya számára. 3-ik kiad. Budapest, Kókai, 1887. (8-r. 128 l.) 70 kr.

Harasszi Gyula. A naturalista regényről. Budapest, 1886, Akadémia. (8-r. XVII, 410 l.) 2 frt 50 kr. — Tartalom: Bevezetés. — A naturalismus elődjai: I. Stendhal (Beyle) Henrik. — II. Mérimée Prosper. — III. Balzac Honoré. — IV. Flaubert Gusztáv. — A mai naturalisták: I. Goncourt Edmond és Gyula. — II. Zola Emil. — III. Daudet Alfonz. — Az orosz realismus: Turgenyev és társai. — Befejezés.

Heinrich Gusztáv. A német irodalom története. Első kötet, Budapest, 1886, kiadja a M. T. Akadémia. 8-r. XVI, 576 l. — Tartalom: I. A német népek őskora. — II. A népvándorlás és a hősmonda. — III. Merovingek és Karolingok. — IV. Nemzeti latin költészet. — V. A frank császárok kora. — VI. A középkori költészet fénykora. — VII. A nemzeti epika. — VIII. A lovagi epika. — Mutató az I. kötethez. — A munka négy kötetre van tervezve. Az első kötet ára 3 frt 50, kötve 4 frt 20 kr.

Heinrich Gusztáv, dr., Deutsches Lehr- und Lesebuch für höhere Lehranstalten, insbesondere für Obergymnasien und Oberrealschulen. II. Bd. Mit einem Grundriss der Poetik und erklärenden Anmerkungen. 7. verb. Aufl. Budapest, Lampel, 1887. (8-r. VIII, 344 l.) 1 frt 40 kr.

Heinrich Gusztáv. Német balladák és románcok, magyarázta —. Első rész: Bevezetés. Bürger, Goethe. Második javított és bővített kiadás. Budapest, 1887. Franklin, 8-r., 171 l. Ára 70 kr. — E kiadás a következő pontokban különbözik az első kiadástól, mely 1878-ban jelent meg: 1. Az olvasmányok közé fölvetve szerző Goethének 'Der König in Thule' cz. balladáját, és összehasonlítástul Geibel Em. ('Der Zigeunerbube im Norden') és Eichendorff Józsa. ('Der Schatzgräber') egy-egy költeményét. — 2. A bevezetés, mely a ballada és a románc németországi történetét tárgyalja, sokkal terjedelmesebb, jóval terjedelmesebbek az egyes költeményekhez csatolt jegyzetek és magyarázatok is. A szerző fölhasználta az első kiadás óta megjelent, e kötet körébe vágó dolgozatokat és értékesítette saját, szakadatlanul folytatott kutatásait is. — 3. A szerző az egész könyvet stíli és nyelvezet tekintetében alaposan átdolgozta és tőle telhetőleg javította. A kötet külső javításának tekinthető az is, hogy a bevezetés és a magyarázatok nagyobb betűkkel vannak szedve.

Herder Cid-románcjai, kiadta és magyarázta Heinrich Gusztáv. Egy térképpel. Második javított kiadás. Budapest, 1887, Franklin, 239 l. Ára 1 frt. (Jeles írók iskolai tára VIII.). — E kiadás voltaképen csak abban különbözik az 1879-ben megjelent első kiadástól, hogy a szerző egy oldalról a tudománynak azóta megjelent vívmányait lelkiismereten földolgozta, más oldalról pedig magyarázatait bővítette, kiegészítette s főleg magyarság tekintetében gyökeresen javította. A költemények szövege most a Suphanféle kritikai kiadásra alapszik; e kiadásnak, valamint a Haym-féle nagy Herderbiographiának más tekintetben is nagy hasznát vette a szerző. E két vállalaton kívül különben is alig jelent meg 1879 óta a Cid-románcokra vonatkozó jelentékenyebb dolgozat. A spanyol és francia eredetiekre való hivatkozásoknak nagy részét elhagyta szerző ez új kiadásban.

Herodoti epitome sive loci ex Herodoti libris excerpti. In usum scholarum collegit et lexico hungarico instruxit Stephanus Dávid. Budapestini, Lauffer, 1887. (8-r. VIII, 132 l.) 70 kr.

Lázárcsiu, Joan, Dictionar Roman-Magiar. Pentru scóla si casă. — Iskolai és házi román-magyar szótár. — Sibiu. Nagy-Szeben. Krafft, 1886. (16-r. 154 l.)

Lévai István és Vida Aladár. Magyar-görög szótár. Főgymnasiumok használatára. 2. jav. kiadás. Budapest, Lampel R. 1887. 2 frt.

Majláth Béla. Budapest történetének irodalma (1493—1700). Budapest, Révai, 1886. (8-r. VII, 118 l.) 1 frt.

Nala, a Mahá-Bharata című szanszkrit költemény epizódja, Az

eredeti után átdolgozta *Michalik Manó*. Eger, Szolcsányi, 1886. (8-r. XV, 231 lap) 1 frt 60 kr.

Névy László. Stilisztika. Az irály és írásműszerkezet általános szabályai. Középsikolák számára. I. rész. Irálytan. Prózai és költői olvasmányokkal. 6-ik kiadás. Budapest. Kókai, 1887. (N. 8-r. VI, 237 l.) 1 frt 30 kr.

Novák Sándor. Magyar irálytan és olvasókönyv polgári- és rokoniskolák számára. Budapest, Kókai, 1886. (8-r. VIII, 248 l.) 1 frt 20 kr.

Olcsó könyvtár. Szerk. Gyulai Pál. Budapest, 1887. (16-r.):

214. sz. *Planche Gusztáv*. Művészek csarnoka. Francz. ford. Szász Károly. (141 l.) 30 kr.

215. » *Tibullus* Elégiái. Ford. bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Caengeri János (184 l.) 40 kr.

216. » *Petrarca* összes szerelmi szonettjei. Ford. és magyarázatokkal ellátta Radó Antal. (370 l.) 80 kr.

217. » *Szász Kir.* Schiller, Élet- és jellemrajz. (144 l.) 30 kr.

218. » *Storm Tivadár*. A kastélyban. Beszély. Németből fordította Balla Mih. (67 l.) 20 kr.

219. » *Corneille P.* Cinna, tragédia 5 felv. Ford. Pajor István. (92 l.) 20 kr.

220. » *Czuczor* költeményei. (180 l.) 40 kr.

221. » *Rucine*. Athalia. Tragédia 5 felv. ford. Csiky Gergely. (101 l.) 20 kr.

222. » *Szász Károly* II. Füllöp. Prescott nyomán (116 l.) 30 kr.

223. » *Schiller* kisebb prózai írataiból. Aesthetikai értekezések. Németből ford. Zollner Béla. (114 l.) 30 kr.

224. » *Brough W.* Flipper és Nobbler, Vigj. 1 felv. Ford. Csiky Gergely. (43 l.) 20 kr.

Petrarca összes szerelmi szonettjei. Ford. és magyarázatokkal ellátta Radó Antal. Kiadja a Kisfaludy-társaság. Budapest. Franklin, 1887. (8-r. 374 l.) 2 frt 40 kr.

Riedl Frigyes. Arany János. Budapest 1887, Hornyánszky. 286 l., 1 frt. — Tartalma: Egyénisége. Költészete. Képzetele. Emberei. Állatai. Epikus művészete. Prózája. Nyelve és stílusa. Jelentősége. Függelék (irodalom). Tárgymutató,

Schwicker J. H. dr. Deutsches Stilbuch. Zum Gebrauche an Gymnasien, Real- und Bürgerschulen. II. Theil. 3. Aufl. Budapest, Aigner, 1877. (8-r. 215 l.) 1 frt 20 kr.

Szántó Kálmán. Tóth Ede. Falu Rossza. — Kintornás család. — Tolonc. Tanulmány. Budapest, Nádor, 1886. (8-r. 45 l.)

Szana Tamás, *Magyar költők szerelmei*. Budapest, Hornyánszky, 1887. (8-r. 183 l.) 1 frt. — Tartalom: Balassa Bálint, Csokonai Mihály, Kisfaludy Sándor, Kármán József, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor és Tompa Mihály.

Szemák István dr., *Német olvasókönyv* a középtanodák alsó osztályai számára. II. rész. A gymnasiumok IV. és a reáliskolák III. és IV. osztálya számára. 2-ik kiadás. Budapest, Lauffer, 1877. (8 r. 198 l.) 1 frt.

Szinnyei Józ. dr. íj. Magyar olvasókönyv. I. rész. A középsikolák első osztálya számára. Budapest, Hornyánszky. (8-r. VIII, 154 l.) 90 kr.

Verecs Ignác. Latin-magyar szótár. Középtanodák számára. 2-ik jav. kiadás. Budapest, Lampel R. 1886. 1 frt 80 kr.

Valter Antal. Magyar, német, angol, francia és olasz nyelvtan és társalgó kézikönyv e nyelvek alapos és gyors megtanulására. Budapest, 1887. Robicsék. (8-r. 263 l.) 60 kr.

Xenophon. Chrestomathia Xenophon Kyropaediája, Anabasisa és Sokrates nevezetéseiből magyarázó jegyzetekkel s szótárral ellátta dr. Schenkl Károly. Magyarra fordította V. Horváth Zsigmond. IV. lényegében változatlan kiadás. (Görög és latin remekírók gyűjteménye. II. köt.) Budapest, Lampel, 1887. (8-r. XIV, 258, XC lap.) 1 frt 50 kr.

Berger Hugo, Geschichte der wissenschaftlichen Erdkunde bei den Griechen. I. Abth. Die Geographie der Jonier. Leipzig, 1887. Veit & Comp. XII, 145 l., 4 mk.

Catulli Veronensis liber, recognovit Ludovicus Schwabius. Berlin, 1886. Weidmann. XXIV, 156 l. 8°. Ára 1 m. 80. — Catullusnak legjeleesebb kézi kiadása, melyben Schwabe, kinek régibb Catullus kiadása (1866) terjedelmes prolegomenáival alapvető mű volt, a legújabb kutatásokat is felhasználta. A két főcodexnek, a Sangermanensinek és az Oxoniensisnek új collatióit adja s a romlott helyek javításában nagy tapintatot tanusít; egy *index verborum Catullianorum* és egy másik *index testimoniorum* hozzácsatolásával (az utóbbiban a Catullusból való idézetek és a reá való vonatkozások egészen a középkor végeig össze vannak állítva) hasznos szolgálatot tett a kutatóknak.

Chaucers Werke, übersetzt von Adolf von Düring. Dritter Bund. Strassburg, 1886. Trübner, 8°, 484 l. Ára 5 mk. — Az újabb angol irodalom atyjának összes művei e munkában jelennek meg először teljes német fordításban. Az első kötet tartalma: A Hír háza. — A jó nők. — A madarak országgyűlése. A II. és III. kötet magában foglalja a Canterbury-mesék csonkítatlan fordítását (a milyen eddig nem volt még). A hű és kellemesen olvasható fordításokhoz jegyzetek és az egyes művek keletkezésére, forrásaira, hatására stb. vonatkozó népszerű fejtegetések járulnak. Még két kötet van hátra: IV. Troilus és Chryseide, és V. kisebb költemények.

Collitz Herm., Die neueste Sprachforschung und die Erklärung des indogermanischen Ablauts. Göttingen, 1886. 40 l. 1 mk. 60.

Doering Rob., De Siliii Italicis Epitomes re metrica et genere dicendi. Strassburg, 1886. R. Schultz. 58 l. 4°. A *«Pindarus Latinus»* szerző neve alatt ismert *«Ilias Latina»*-ról szól és azt a kérdést veti fel, ki volt az az *«Italicus»*, kit a Seyffert által észrevett acrostichon (*«Italicus scripsit»*) a költemény szerzőjének mond. Doering ezen Italicust a *«Punica»* ismeretes szerzőjével Silius Italicussal azonosítja, és szorgalmas összeállítások alapján kimondja, hogy a dictio azonossága az *«Ilias»* és a *«Punica»* között egy szerzőre utal; kisebb eltérések a két költemény metricája között annál kevésbé jöhetnek számba, mert az ily eltérések a *Punica* egyes könyveinek metricája között is észlelhetők. A *«latin Ilias»* legújabb és legjobb kiadása különben Plessis Frigvestől való (Paris, Hachette 1885).

Drechsler P., Wencel Scherffer von Scherffenstein. Ein Beitrag zur Geschichte der deutschen Literatur im XVII. Jh. Breslau, 1886. Koebner. 67 l. Ára 1 mk. 20.

Dreves G. M., Cantiones bohemicae. Leiche, Lieder und Rufo des XIII., XIV. und XV. Jhs. nach Handschriften aus Prag, Jistebnicz, Wittingau, Hohenfurt und Tegernsee. Leipzig, 1886. Fues. 203 l. Ára 3 mk. 50.

Erdmann Oscar, Grundzüge der deutschen Syntax nach ihrer geschichtlichen Entwicklung. I. Stuttgart, 1885. Cotta, X, 197 l. Ára 3 mk. 50. — Tartalom: I. Theil: Bemerkungen über den Gebrauch der Wortklassen: 1. Verbum. 2. Nomen Substantivum. 3. Nomen Adjectivum. 4. Pronomina. (Gebrauchs-Typen der Nomina im Satze). 5. Adverbia. 6. Präpositionen. 7. Conjunctionen. 8. Interjectionen. — II. Theil: Die Formationen des Verbums: 1. Genera des Verbums. 2. Tempora des Verbums. 3. Modusformen des Verbums. 4. Stellung des Verbums im Satze.

Euripides, Ausgewählte Tragödien. 3. Bündchen: *Medea, erklärt von Hans v. Arnim.* Berlin, 1886. Weidmann. XXVI, 120 l. 1 mk. 50.

Gering Hugo, Glossar zu den Liedern der Edda. Paderborn, 1886. Schöningh.

Grei M., Verzeichniss der Incunabeln der Kantonsbibliothek Solothurn. I. Hälfte, A—G. Solothurn, 1886. 72 l. 3 mk. 60.

Golther Wolfg., Das Rolandslied des Pfaffen Konrad. Ein Beitrag zur Literaturgeschichte des XII. Jhs. Gekrönte Preisschrift. München, 1886. Kaiser. Ara 4 mk.

Havet L., Cours élémentaire de métrique grecque et latine. Paris, 1886. Delagrave. 4 frcs.

Horatius, Q. Flaccus, erklärt von Ad. Kiessling. 2. Theil: Satiren. Berlin, 1885. Weidmann. XXIV, 240 l. 2 mk. 25.

M. Juniani Justini Epitoma Historiarum Philippicarum Pompei Trogi ex recensione Francisci Ruehl. *Accedunt Prologi* in Pompeium Trogum ab Alfredo de Gu schmid recensiti. Leipzig, 1886. Teubner. LXII és 315 l. 8°. Ara 1 m. 80. — Justinus ismeretes történeti művének a tudomány mai színvonalán álló kiadása, mely a Jeep-énél (1859) nemcsak azért jobb, mert a kézirati hagyomány ebben van legelőször a maga teljességében összeállítva, hanem azért is, mert a coniecturalis critica helyes alkalmazásával a kiadók számos rontott passust ütöttek helyre.

Jullien Émile, Les professeurs de littérature dans l'ancienne Rome et leur enseignement depuis l'origine jusqu'à la mort d'Auguste. Paris, 1886. Leuroux. 7 frcs.

Kalkmann A., Pausanias der Perieget. Untersuchungen über seine Schriftstellerrei und seine Quellen. Berlin, 1887. G. Reimer. VII, 295 l. 8 márk.

Kuhn Adalbert, Mythologische Studien. Herausg. von Ernst Kuhn. I. Bd. Die Herabkunft des Feuers. Zweiter vermehrter Abdruck. Gütersloh, 1887. Bertelsmann. IV, 240 l. 6 mk.

Kunrat von Ammenhausen, Schachzabelbuch, nebst den Schachbüchern des Jak. v. Cessole und des Jak. Mennel, herausg. von F. Vetter. Frauenfeld, 1886. Huber. I. rész. 224 l. Ara 2 mk. 40.

Kurz Ed., Die Sprichwörterammlung des Maximus Planudes erläutert. Leipzig, 1886. Neumann. 47 l. 1 mk. 50.

Lorenz Ottokar, Die Geschichtswissenschaft in Hauptrichtungen und Aufgaben, Berlin, 1886. Hertz. VIII, 314 l. 7 mk. — Tartalom: I. Die philosophische Geschichtschreibung (Fr. Chr. Schlosser). — II. Die politische Geschichtschreibung (Fr. Chr. Dahlmann). — III. Die naturwissenschaftliche Geschichte (Du Bois-Reymond). — IV. Die Kulturgeschichte (W. H. Riehl). — V. Die Politik als historische Wissenschaft (Aristoteles). — VI. Ueber ein natürliches System geschichtlicher Perioden.

Meyer M. R. Grundlagen des mittelhochdeutschen Strophenbau's. Strassburg, 1886. Trübner. XI, 136 l. Ara 3 mk. (Quellen und Forschungen, 58).

Meyer Heinrich, Kleine Schriften zur Kunst. (Deutsche Literaturdenkmale des XVIII. und XIX. Jhts.). Heilbronn, 1886. Henninger. 8°. CLXVIII, 258 l. (Kiadta Weizsäcker Pál). — Tartalom: Ueber die Gegenstände der bildenden Kunst. — Neue Untersuchungen über verschiedene Gegenstände der Kunst. — Ueber Lehranstalten zu Gunsten der bildenden Künste. — Versuch einer Griechen-Symmetrie des menschlichen Angeichts. — Ideen zu einer zukünftigen Geschichte der Kunst. — Ueber Meyers Geschichte der bildenden Künste. — Neu-deutsche religiös-patriotische Kunst. — Ueber ein altes Gefäß von gebrannter Erde, auf welchem der Raub der Cassandra dargestellt ist. — Die Aldobrandinische Hochzeit von Seiten der Kunst betrachtet. — Rafaels Werke, besonders im Vatikan. — Die Vermählung der heiligen Jungfrau, nach Rafael gestochen von Gius. Longhi. — Sanct Sebalds Grab zu Nürnberg. — Ueber Goethes Colossalbildniss in Marmor von David.

Minnesänger, die schweizerischen, mit Einleitung, Anmerkungen und Lesarten, herausg. von K. Bartsch. Frauenfeld, 1886. Huber. 696 l. Ara 6 mk.

Müller Wilhelm, Mythologie der deutschen Heldensage. Heilbronn, 1886. Henninger. VIII, 260 l. Ara 4 mk. 50. — Tartalom: Einleitung.

1. Die Walthersage. 2. Zu der Nibelungensage. 3. Wieland und Tell. 4. Dietrich von Bern und Ermenrich. 5. Rother, Ortnit und Wolfdietrich. 6. Kudrun, Oswald und Orendel. Rückblick. Namenverzeichnis.

Oesterlen Theod., Komik und Humor bei Horaz. Ein Beitrag zur römischen Literaturgeschichte. 2. Heft: Die Oden. Stuttgart, 1886. Metzler. 133 l. 3 mk.

Porphyrü philosophi Platonici opuscula selecta. Iterum recogn. Aug. Nauck. Leipzig, 1886. Teubner. XXIV, 320 l. 3 mk.

Pott A. F., Allgemeine Sprachwissenschaft und Carl Abels ägyptische Sprachstudien. Leipzig, 1886. Friedrich. VIII, 106 l.

Schäfer A., Historisches und systematisches Verzeichniss sämtlicher Tonwerke zu den Dramen Schillers, Goethes, Shakespeares, Kleists und Körners. Nebst einleitendem Text und Erläuterungen. Leipzig, 1886. Merseburger. VIII, 192 l. Ára 3 mk.

Scherer Wilhelm, Aufsätze über Goethe. Berlin, 1886. Weidmann. N. 8°. VIII, 355 l. Ára 6 mk. — Tartalom: Goethe-Philologie. — Gretchen. — Goethe als Rechtsanwalt. — Der junge Goethe als Journalist. — Sophie von La Roche und ihre Enkelin. — Goethe und Adelaide — Bemerkungen über Goethe's Stella. — Iphigenie in Delphi. — Nausikaa. — Eine österreichische Dichterin (Suleika). — Pandora. — Neue Faust-Commentare. — Betrachtungen über Faust. — Fauststudien. — Ez értekezések, melyeket a korán elhunyt kitűnő irodalomtörténész az utolsó évtizedben (1874—1885) írt, Schmidt Erich adta ki. Gazdagok azok merész fölvetésekben és kevéssé meggyőző nézetekben, de nagyon gazdagok új és szép eszmékben is, melyek Goethe irodalmi munkásságának főleg ifjúkori szakaszát sok tekintetben egészen új világításba helyezik. Scherer nagy munkát tervezett Goethéről, melyben a költő életét, tudományos munkásságát és költői alkotásait három nagy részben tárgyalni és fejtegetni akarta. E kisebb dolgozatok mind előmunkálatok voltak a célba vett nagy műhöz, mely bizonyára Goethének és Scherernek egyaránt méltó emléke lett volna.

Schiller Fr., Dass Ideal und das Leben. Zum Schulgebrauch erklärt von E. Grosse. Berlin, 1886. Weidmann. 88 l. Ára 1 mk. 60.

Schmidt J. H., Synonymik der griechischen Sprache. Vierter Band. Leipzig, 1886. Teubner. XIV, 875 l. 16 mk.

Schuchardt Hugo, Romanisches und Keltisches. Gesammelte Aufsätze. Berlin, 1886. Oppenheim. 8°. VIII, 438 l. Ára 6 mk. — Tartalom: Pompei und seine Wandinschriften. — Virgil im Mittelalter. — Boccaccio. — Die Geschichte von den drei Ringen. — Ariost. — Camoens. — Zu Calderons Jubelfeier. — Goethe und Calderon. — Belli und die römische Satire. — Eine portugiesische Dorfgeschichte. — Lorenzo Stecchetti. — Reim und Rhythmus im Deutschen und Romanischen. — Liebesmetaphern. — Das Französische im neuen deutschen Reich. — Eine Diez-Stiftung. — Französisch und Englisch. — Keltische Briefe. — Anmerkungen. — Sok oldalú tudomány, önálló fölfogás és vonzó előadás jellemzik ez érdekes czikkeket, melyek 1871 és 1881 közt jelentek meg elszórva napi lapoktan és folyóiratokban. Különösen figyelemre és elismerésre méltó az a bátorság, melylyel Schuchardt a francia-német háború közvetlen befejezése után a teuton ultrákkal szemben a francia tanulmányok hasznos és szükséges voltát fejtegette.

Wagner F., Junggrammatisches für die Schule. Wien, 1886. Hölder. N. 8°. 16 l.

Wrede F., Ueber die Sprache der Wandalen. Ein Beitrag zur german. Namens- und Dialektforschung. Strassburg, 1886. Trübner. VI, 119 l. Ára 3 mk. (Quellen und Forschungen 59).

Philologiai program-értekezések. 1885/6.

- Abday Asztrik.* Rogeriusz mester siralmas éneke. (Kőszegi gym.) 39 l.
- Barla Kálmán.* Arany János Toldijának módszeres kezeléséről. (Jászberényi főgym.) 16 l.
- Bartók István.* Az olvasás módszeres kezeléséről az ipariskolában. (Jászberényi iparisk.)
- Dr. Búszel Aurél.* Plátón jelentősége Korunkra, nevezetesen az érettebb tanuló ifjúságra nézve. (Fehértemplomi főgym.) 37 l.
- Beczner Frigyes.* A magyar nyelv tanításának története. (Debreczen reálisk.) 21 l.
- Berghoffer József.* «Gli elementi germanici della lingua italiana.» (Fiumei államgy.)
- Bloch Mózes.* Az ethika a halákhában (Rabbi képző intézet.) 84 l.
- Bothar Daniel.* Az elemző kérdező tanalak Socratesnél. (Felső-lövői ev. gym.) 9 l.
- Danielovics Kálmán.* Homeros világa két eposza alapján. (Ungvári főgym.) 84 l.
- Drajko Béla.* Horatius ethikai elvei. (Budapesti kegyesr. főgym.) 60 l.
- Faiith Mályás.* Don Carlos. (Tragédia Schillertől.) (Budapesti II. ker. főgym.) 20 l.
- Farkas József.* Uticai Marc. Porc. Cato élete. (Kolozsvári kath. főgym.) 111 l.
- Finta Ferencz.* Az aepuszi meséről. (Érsekújvári kath. algym.) 19 l.
- Fludorovics János.* Q. Horatius Flaccus bölcsészeti nézetei. (Debreczeni kath. algym.) 15 l.
- Füredi János.* Tanítsuk-e gymnasiumainkban a klasszikai nyelveket? (S.-A.-Újhelyi kath. gym.) 16 l.
- Dr. Geréb József.* Sinon csele Vergilius Aeneisében. (A II. ének 57—193. verse.) (Praeparatio részlet.) (Losonczy főgym.) 18 l.
- Gleidura Géza.* Tompa Mihály költészete. (Rozsnyói kath. főgym.) 18 lap.
- Grósz Ernő.* Miképen lett Q. Horatius Flaccus költő Augustus császár egyeduralmának megszilárdítója? (Késmárki lyc.) 14 l.
- Hajdu János.* Faludi Ferencz mint költő és prózaíró. (Szombathelyi kath. főgym.) 36 l.
- Horváth Kezdi.* Az idegen nyelvek tanításának hatásáról az anyanyelvre. (Sütemghi reáliskola) 10 l.
- Imre Lajos.* Valami a találos mesékről, különösen a czinkotai kántorról szóló adomáról. (Hódmezővásárhelyi ref. főgym.) 14 l.
- Kempf József.* A jóslás a régi görögöknél. (Dr. László ny. főgym.)
- Kempf József.* Lykurgus szónok élete és Leokrates ellen tartott beszéde. (Budapesti V. ker. főgym.) 23 l.
- Kessler Carl.* Zum Unterrichte in der griechischen Sprache nach dem neuen Lehrplan. (Segesvári ev. gym.) 23 l.
- Kiáltosság József.* A római fiúk neveltetése és iskolai élete. (Budapesti VII. ker. gym.)
- Dr. Koltai Virgil.* Arany János élete és költészete. (Győri főgym.) 189 l.
- König Pál.* Sarmizegetusa. (Vázlat az ifjúság részére.) (Dévai főreáliskola.) 9 l.
- Kováts Antal.* Fáy András meséi mint a nevelés segítő eszközei. (M.-Szigeti kath. gym.) 19 l.
- Kulcsár Endre.* A magyar vers fejlődése 1772-ig. (Csurgói ref. főgym.) 24 l.

- Lakatos Sámuel.* A nyelvtanítás és nyelvtanulás a gymnasiumban. (Marosvásárhelyi ref. coll.) 40 l.
- Lévai Imre.* Van-e szükség a latin és görög nyelvre a gymnasiumban? (Veszprémi kath. főgymn.) 15 l.
- Majoros József.* A tárgyas igeragozásról. (Pozsony-Sz.-Györgyi kath. gymn.) 23 l.
- Matter János.* Az attikaiak házasságkötése és fölbontása. (Váci főgymn.) 40 l.
- Melcsicsky Lajos.* A könyvtár címjegyzéke. (8-ik közl.) Nagyszombati érs. gymn. (657—960. l.)
- Dr. Németh Gy. Kálmán.* A magyar nemzeti szellem ébredése és törekvése II. Leopold korában. (Nagybányai kath. gymn.) 66 l.
- Obermayer György.* Néhány szó az olvasmányok kezeléséről. (Esztergomi reáltan.)
- Dr. Pecz Vilmos.* Aeschylusból. I. A lebilincselt Prometheus. II. Antigone és Ismene párdala. (Budapesti ág. ev. gymn.)
- Roseth Arnold.* Kreon az «Antigone»-ban. (Aradi főgymn.) 15. l.
- Schambach Gyula.* A latin nyelvi kezdő tanítás praxisából. — Mutatvány és észrevételek. — (Kaposvári főgymn.) 20 l.
- Schuber Mátyas.* Mathisson hatása Berzsenyre. (Rozsnyói ev. főgymn.) 15 l.
- Simsa Kornél.* A munkácsi kir. államgymnasium tanári könyvtárának leltára. (Munkácsi áll. gymn.) 53 l.
- Szabó J. Elek.* Szárazföldi közlekedő eszközök a rómaiaknál (Tatai algymn.) 26 l.
- Szenczy Győző.* A gyermeknevelés iránya és szelleme a régi görögknél. (Bajai főgymn.) 36 l.
- Szijjártó Isidor.* A római nép életéből. (Kézdivásárhely-Kantai kath. algymn.) 16 l.
- Dr. Svombathy Ignács.* A francia nyelvi olvasmányok kezeléséről (Kecskeméti főreálisk.) 11 l.
- Tomsányi Lajos.* A művelt Európa tudósainak háromszázados tévedése. (Kalocsai főgymn.) 21 l. (Gerzen János «Krisztus követéséről».)
- Dr. Vajda Emil.* Attila szereplése a Saumundar-Eddában, a Waltharius és Nibelung-énekekben. (Székely-udvarhelyi főreálisk.) 31 l.
- Varju János.* A régi rómaiak nyilvános játékaikról. (Nagykárolyi gym.) 34 l.
- Vécsey Benedek.* Mit kell a tánuló ifjunak magánóráiban olvasni és hogyan? (Kisszebeni kath. gym.) 10 l.
- Veress Ignács.* A magyar igenév használata általában és Petőfinél különösen. (Nagyszzebeni államgymn.) 41 l.
- Veres Samu.* Tompa Mihály a forradalom alatt és után. (Rimaszombati prot. gym.) 14 l.
- Vincse Ambró.* Az Areopag a régi elsőrangú görög állam életében. (Székesfehérvári kath. főgymn.) 51 l.
- Zindl Béla.* Az ó classicus tanulmányok értékesítése a gymnasiumban. (Selmezbányai kath. gym.) 48 l.
- Zólyomi Simon.* Római classicusok a gymnasiumban, tekintettel a latin nyelv gyakorlati elsajátítására. Tibullus egyik elegiája. (Kis-kún-félegyházi kath. algymn.) 22 l.
- Zsámár Lajos.* Az igemódok és idők használatáról a latin és francia nyelvben. (Lőcsei főreálisk.) 24 l.

Összeállította HELLEBRANT ÁRPÁD.